

[Gert Petersen]

flertal i morgen. Det skal dog ikke få os til at indstille arbejdet, for vi ved, at alternativet, som bygger på en styrkelse af kapitalmagtens positioner, uundgåeligt vil føre til en yderligere beskæring af demokratiet, nedbrydning af enhver social solidaritet og forøgelse af ulighederne i samfundet.

I de kommende år står det danske folk og en række andre folk i vores del af verden over for det store valg mellem disse to linjer. I den øjeblikkelige situation står arbejderklassen i en hård forsvarskamp mod kapital- og statsmagt for dog at bevare nogle af de rettigheder og goder, som den har tilkæmpet sig. Meget afhænger af denne kamps udfald. Vi skal gøre fra SFs side, hvad vi kan for at styrke og støtte denne forsvarskamp, for her falder om nogen sinde arbejderklassens og hele folkets interesser totalt sammen, og af denne den øjeblikkelige kamps udfald afhænger meget af udviklingen i de kommende år.

Freddy Madsen (DKP):

VS har formuleret deres forespørgsel til regeringen således: »Hvad kan ministrene oplyse om regeringens og regeringspartierne langsigtede mål for samfundets udvikling?«

Jeg ved ikke, om VS for alvor havde ventet at få et seriøst svar af regeringen på dette spørgsmål. Vi ville i hvert fald ikke have spurgt på den måde, for vi tror ikke, at venstre og socialdemokratiet i det samarbejde, de nu har indgået, har noget svar på dette spørgsmål. Vi studerer til stadighed disse partiers publikationer og lytter til ledende folks taler, og de er nu ikke præget af de store visioner. Det var de heller ikke her i dag.

Vi tror heller ikke, at man i sommer på Marienborg lagde langsigtede planer for samfundets udvikling. Tværtimod kan det allerede nu slås fast, at man knap nok regerer for dagen og vejen, og at det under alle omstændigheder er de traditionelle metoder, der tages i anvendelse, altså dem, som går på at vælte byrderne over på fortrinsvis arbejderklassen.

Men nu er det jo ikke blot regeringen, VS vil afæske et svar. Man stiller spørgsmålet til alle folketingets partier, og både i den presmeddelelse, man har udsendt, og i den begrundelse, som hr. Steen Folke her gav, stilles spørgsmålet klart og koncist: hvad er me-

ningen med det hele? Hverken mere eller mindre. Hvad er meningen med det hele? Det er, hvad vi vil tillade os at kalde et overordentlig bredt formuleret spørgsmål. Så vidt vi erindrer, har dette spørgsmål været stillet adskillige gange i menneskehedens historie, og de besvarelser, der er givet fra forskelligt hold, fylder hele biblioteker. Det er nok lidt meget forlangt, at det nu skal besvares i løbet af et par timer i denne sal.

I det hele taget er det ikke vores mening, at dette parlament, som jeg formoder at også VS opfatter som et borgerligt parlament, er det rette forum til at besvare den slags spørgsmål. Det er i hvert fald en form for parlamentsfiksering, som vi aldrig ville tillade os. Men skal vi have studiekreds, så lad os have studiekreds. Ud fra den betragtning vil vi da gerne give også vores bidrag. Vi har vort syn på dette samfund. Vi har aldrig lagt skjul på, at det for længst har overlevet sig selv, og at det skal erstattes af et nyt, et socialistisk samfund.

Hvad der er nok så væsentligt, er, at vores sidste kongres også har anvist de veje, der skal gås, for at tingene kan ændres, for at man kan nå frem til socialismen. Om disse veje er vi naturligvis ikke uvillige til at udtale os, for vi mener, det er rigtigt. Det, vi nu oplever, er et samfund i opløsning og forfald. Det er præget af kriser, ikke blot den aktuelle, som vi nu er midt i, men en permanent krise, der ikke alene optræder på det økonomiske område, men på alle samfundslivets områder. Det er, som Hartvig Frisch sagde det, kapitalismens døds-klokkelyd, der giver underlagsmusikken.

Den grundlæggende krise kommer først og fremmest til udtryk i, at de rigelige ressourcer, vi råder over som et af verdens rigeste lande, ikke bliver brugt til gavn for befolkningen. Samfundets krise måles bl. a. på dets manglende evne til at udnytte arbejdskraft og produktionsapparat i fuldt omfang. Det er naturligvis kun et sygt samfund, der lader 200.000 mennesker gå arbejdsløse, samtidig med at man brutalt skærer ned på elementære levevilkår. Det har allerede været nævnt her, men lad mig også gentage bare som et enkelt eksempel spørgsmålet om daginstitutioner.

For os er der intet mærkværdigt i, at det kapitalistiske samfund udvikler sig på den måde. I virkeligheden genspejler det den